DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 8 juli 1999 *

I mål C-215/98,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Maria Condou-Durande, rättstjänsten, i egenskap av ombud, delgivningsadress: Carlos Gómez de la Cruz, vid samma avdelning, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

sökande,

mot

Republiken Grekland, företrädd av särskilda juridiska rådgivaren Aikaterini Samoni-Rantou, vid utrikesministeriets avdelning för gemenskapsrättsliga tvister, och Nana Dafniou, tjänsteman vid samma avdelning, båda i egenskap av ombud, delgivningsadress: Greklands ambassad, 117, Val Sainte-Croix, Luxemburg,

svarande,

angående en talan om fastställelse av att Republiken Grekland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 91/157/EEG av den 18 mars 1991 om batterier och ackumulatorer som innehåller vissa farliga ämnen (EGT L 78,

* Rättegångsspråk: grekiska.

s. 38, svensk specialutgåva, område 15, volym 10, s. 72), genom att inte inom den föreskrivna fristen upprätta de program som föreskrivs i artikel 6 i nämnda direktiv och underrätta kommissionen därom,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-P. Puissochet samt domarna P. Jann, C. Gulmann (referent), D.A.O. Edward och L. Sevón,

generaladvokat: F.G. Jacobs,
justitiesekreterare: R. Grass,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 29 april 1999 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har genom ansökan, som inkom till domstolens kansli den 10 juni 1998, med stöd av artikel 169 i EG-fördraget (nu artikel 226 EG) väckt talan om fastställelse av att Republiken Grekland har

underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt EG-fördraget och rådets direktiv 91/157/EEG av den 18 mars 1991 om batterier och ackumulatorer som innehåller vissa farliga ämnen (EGT L 78, s. 38, svensk specialutgåva, område 15, volym 10, s. 72, nedan kallat direktivet), genom att inte inom den föreskrivna fristen upprätta de program som föreskrivs i artikel 6 i nämnda direktiv och underrätta kommissionen därom.

2 I artikel 1 i direktivet föreskrivs att "syftet med detta direktiv är att tillnärma medlemsstaternas lagstiftning om återvinning och kontrollerat bortskaffande av sådana förbrukade batterier och ackumulatorer som innehåller farliga ämnen enligt bilaga 1".

3 Artikel 6 i direktivet föreskriver följande:

"Medlemsstaterna skall upprätta program för att förverkliga följande målsättningar:

— En minskning av tungmetallinnehållet i batterier och ackumulatorer.

— Främjande av att sådana batterier och ackumulatorer släpps ut på marknaden som innehåller mindre mängder farliga ämnen eller ämnen som förorenar mindre.

— En gradvis minskning i hushållsavfall av sådana förbrukade batterier och ackumulatorer som avses i bilaga 1.

— Främjande av forskning i syfte att minska innehållet av farliga ämnen och att öka användningen av mindre förorenande ersättningsämnen i batterier och ackumulatorer, samt forskning om metoder för återvinning.

— Separat bortskaffande av sådana förbrukade batterier och ackumulatorer som avses i bilaga 1.

De första programmen skall avse en fyraårsperiod med början den 18 mars 1993. De skall överlämnas till kommissionen senast den 17 september 1992.

Programmen skall regelbundet och minst vart fjärde år ses över och aktualiseras, särskilt med hänsyn till tekniska framsteg, ekonomiska förhållanden och miljösituationen. De ändrade programmen skall i god tid överlämnas till kommissionen."

4 Eftersom kommissionen inte hade fått något meddelande från Republiken Grekland om de program som föreskrivs i artikel 6 i direktivet och inte heller förfogade över annan information av vilken den kunde dra slutsatsen att Republiken Grekland hade uppfyllt denna skyldighet, gav den grekiska regeringen tillfälle genom en formell underrättelse av den 8 november 1995 att inom två månader inkomma med yttrande över fördragsbrottet.

5 Som svar på denna formella underrättelse överlämnade Republiken Grekland genom skrivelse av den 11 mars 1996 ett ministerdekret till kommissionen. Artikel 5.3 i detta föreskrev att de program som föreskrivits i artikel 6 i direktivet skulle upprättas av en kommitté som inrättats särskilt i detta syfte före den 18 mars 1997. Kommissionen gjorde bedömningen att detta svar var otillfredsställande eftersom programmen i fråga skulle ha överlämnats senast den 17 september 1992 enligt artikel 6 i direktivet.

6 Efter förnyad skriftväxling, som inte heller tillfredsställde kommissionen, skickade den den 25 april 1997, med stöd av artikel 169 första stycket i fördraget, ett motiverat yttrande till den grekiska regeringen. Av yttrandet framgick att kommissionen dels ansåg att Republiken Grekland hade underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt direktivet genom att inte inom den föreskrivna fristen upprätta de program som föreskrivits i artikel 6 i direktivet och underrätta kommissionen därom, dels uppmanade Republiken Grekland att inom två månader från delgivningen av det motiverade yttrandet vidta åtgärder för att rätta sig efter detta.

7 Den grekiska regeringen angav i sitt svar av den 15 december 1997 att departementet för miljö, regionala ärenden och offentliga arbeten hade tillsatt en utredning under sex månader i syfte att inhämta information och lämna förslag till departementet för upprättande av de program som föreskrivs i artikel 6 i direktivet.

8 Eftersom kommissionen ansåg att det av de grekiska myndigheternas svar framgick att upprättandet av nämnda program bara befann sig på ett förberedande stadium, bestämde den sig för att väcka förevarande talan.

9 Den grekiska regeringen bekräftade att det, i enlighet med förslagen till program och genom tillämpning av artikel 6 i direktivet, såsom detta hade införlivats med den nationella lagstiftningen genom ministerdekretet, hade genomförts en utredning om "behandlingen av batterier och ackumulatorer som innehåller farliga ämnen", vilken hade överlämnats till departementet för miljö, regionala ärenden och offentliga arbeten i juni månad 1998 för en konkretisering av resultaten. Denna utredning skulle, å ena sidan, beskriva den nu rådande situationen i Grekland inom detta område och, å andra sidan, närmare ange de mål som hängde samman med genomförandet av de program som avses i artikel 6 i direktivet.

10 Den grekiska regeringen har dessutom anfört att ett lagförslag kallat "Åtgärder och villkor för en ny hantering av emballage och liknande produkter" (inrättande av en nationell myndighet för en ny hantering av emballage och liknande

produkter) har överlämnats till kommissionen för godkännande. Lagförslaget inför i den grekiska rättsordningen de första rättsliga bestämmelserna angående dels antagande av program för hantering av batterier och ackumulatorer, dels deras införlivande, genom att skapa en hanteringsorganisation inom "Det nya hanteringssystemet", vilket har en mer allmän räckvidd. Antagandet av ifrågavarande program och det faktiska skapandet av denna organisation skulle vara direkt beroende av kommissionens godkännande av lagförslaget.

11 Den grekiska regeringen har följaktligen ansett att den har gjort och fortsättningsvis kommer att göra alla tänkbara ansträngningar för att förverkliga de program som föreskrivs i artikel 6 i direktivet och för att på så sätt genomföra dem i sin helhet.

12 Kommissionen bestrider varken de ansträngningar som de grekiska myndigheterna gjort för att förverkliga programmen i artikel 6 i direktivet eller bidraget i form av ifrågavarande utredning för planering och genomförande av nämnda program. Den konstaterar emellertid att avsikten med den ifrågavarande utredningen är att ge information och upprätta förslag till departementet för miljö, regionala ärenden och offentliga arbeten för att genomföra de program som föreskrivs i direktivet. Efter en undersökning av den nu rådande situationen utmynnar utredningen således i vissa slutsatser och förslag i avsikt att skapa ett system för hantering av batterier och ackumulatorer som innehåller farliga ämnen, för att möjliggöra en riktig hantering av dessa av ett behörigt kontrollorgan. Enligt kommissionen har emellertid förslagen i denna utredning ännu inte blivit antagna och utredningen i sig kunde bara anses som ett förberedande stadium för utarbetande av de program som föreskrivs i artikel 6 i direktivet.

13 Domstolen finner att artikel 6 i direktivet ålägger medlemsstaterna att upprätta program för att sedan se över och aktualisera dem regelbundet, i syfte att förverkliga direktivets målsättningar.

14 De åtgärder som vidtagits av Republiken Grekland räcker inte för att förverkliga det resultat som avses i artikel 6 i direktivet, det vill säga ett faktiskt upprättande av de program som föreskrivs i detta. Utredningen och lagförslaget som åberopats av den grekiska regeringen specificerar nämligen bara ett visst antal program som kan komma att upprättas.

15 Den grekiska regeringen kan dessutom inte till stöd för sitt försvar hävda att den kommer att fortsätta att göra alla tänkbara ansträngningar för att upprätta nämnda program. Såsom generaladvokaten har poängterat i punkt 16 i sitt förslag till avgörande kräver en talan enligt artikel 169 i fördraget nämligen bara ett objektivt konstaterande av ett fördragsbrott och inte bevisning om någon passivitet eller något motstånd från den berörda medlemsstatens sida (se dom av den 1 mars 1983 i mål 301/81, kommissionen mot Belgien (REG 1983, s. 467, punkt 8; svensk specialutgåva, volym 7).

16 Det finns således anledning att fastställa att Republiken Grekland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt direktivet genom att inte inom den föreskrivna fristen upprätta de program som föreskrivs i artikel 6 i nämnda direktiv.

Rättegångskostnader

17 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Republiken Grekland skall ersätta rättegångskostnaderna. Då Republiken Grekland har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

följande dom:

1) **Republiken Grekland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 91/157/EEG av den 18 mars 1991 om batterier och ackumulatorer som innehåller vissa farliga ämnen, genom att inte inom den föreskrivna fristen upprätta de program som föreskrivs i artikel 6 i nämnda direktiv.**

2) **Republiken Grekland skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Puissochet Jann Gulmann

Edward Sevón

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 8 juli 1999.

R. Grass J.-P. Puissochet

Justitiesekreterare Ordförande på femte avdelningen